

Spelregels voor een veilige snelle vaart

Voor het verkeer op het water gelden regels. Elke schipper moet ze kennen, zodat hij zelf goed vaart en weet wat andere schippers doen. Regels zijn nodig om het scheepvaartverkeer in goede banen te leiden. Ze helpen ongevallen, roekeloos vaargedrag en hinder te voorkomen. Bovendien heeft de natuur baat bij regelgeving. Hoofdstuk 8 van het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) - dat ook geldt voor de wateren waar het Rijnvaart Politiereglement van kracht is (RPR-gebied) - geeft belangrijke informatie voor snelle motorboten. Wie met een snelle motorboot vaart, moet zich aan speciale regels houden. Lees er meer over in deze folder.

Wat is een snelle motorboot?

Een snelle motorboot is een klein schip, korter dan 20 meter, dat sneller kan varen dan 20 kilometer per uur. Hieronder vallen ook waterscooters.

Let op: De minimum leeftijd voor het besturen van een snelle motorboot is 18 jaar. Voor het besturen van een klein open motorschip met een lengte van minder dan 7 m waarvan de hoogst bereikbare snelheid ten opzichte van het water niet meer is dan 13 km per uur, geldt een minimum leeftijd van 12 jaar. Een volwassene in een klein rubberbootje met bijvoorbeeld 4 pk haalt waarschijnlijk geen 20 kilometer per uur, een kind in datzelfde bootje misschien wel. In dat geval mag uw kind er niet mee varen.

Waterskiën/wakeboarden

Waterskiën of wakeboarden mag alleen in gebieden die voor deze sport zijn aangewezen.

Behalve de bestuurder van de boot moet er tijdens het waterskiën een tweede persoon van ten minste 15 jaar aan boord zijn, die voortdurend de directe omgeving en de skiër(s) in de gaten houdt. Het waterskiën mag geen onveilige situaties of overlast voor anderen veroorzaken.

Tijdens het waterskiën gelden verder dezelfde regels als voor het varen met een snelle motorboot.

Voorschriften

De bestuurder

De bestuurder van een snelle motorboot/waterscooter moet:

- In staat zijn het vaartuig veilig te besturen.
- Ten minste 18 jaar zijn.
- Een geldig vaarbewijs hebben. Voor de meeste binnenwateren volstaat het Klein Vaarbewijs deel I. Voor de grote rijkswateren is het Klein Vaarbewijs deel II verplicht. Hierbij gaat het om de Oosterschelde, de Westerschelde, het IJsselmeer, het Markermeer, de Waddenzee, de Eems en de Dollard. De VAMEX (www.vamex.nl) geeft meer informatie over het verkrijgen van een vaarbewijs.
- Tijdens het varen op de zitplaats zitten die voor de bestuurder bestemd is.
- Een reddingsvest dragen wanneer hij in een snelle motorboot staande stuurt, tenzij de boot daar anders voor is ingericht. Bestuurders van waterscooters moeten altijd een reddingsvest dragen.
- Voorkomen dat hij andere watergebruikers hindert of in gevaar brengt.
- Zich houden aan de toegestane vaarsnelheden die meestal op borden of op officiële waterkaarten staan aangegeven.
- Voorkomen dat de motor van zijn vaartuig onnodig herrie maakt of onnodig draait als het vaartuig stilligt.
- Zich houden aan de regels met betrekking tot alcoholgebruik. Het toegestane alcoholpromillage is in 2010 verlaagd naar 0,5 promille.
- Een registratiebewijs van zijn vaartuig hebben. Het registratiebewijs kunt u aanvragen bij de RDW in Veendam, via de website www.rdw.nl en bij elk TNT Postkantoor dat ook kentekenbewijzen afgeeft. Op www.rdw.nl is meer informatie te vinden en het aanvraagformulier te downloaden. Het registratiebewijs is verplicht voor vaartuigen die kleiner zijn dan 20 meter en sneller kunnen varen dan 20 kilometer per uur.

Als u uw snelle motorboot verkoopt, moet de nieuwe eigenaar de boot op zijn naam overschrijven. De overschrijving van het registratiebewijs van particulier naar particulier kan via de RDW of bij TNT-Post. Dit wordt in de praktijk nog wel eens vergeten. Er worden geen vrijwaringsbewijzen voor snelle motorboten afgegeven.

Sinds 1 april 2011 is het RDW registratiebewijs een plastic kaartje met creditcardformaat. De papieren registratiebewijzen die voor 1 april 2011 zijn uitgegeven blijven geldig.

Het vaartuig: inrichting en uitrusting

- Op de romp van een snelle motorboot, dus ook van een waterscooter, moet een registratieteken (het zogenaamde Y-nummer) staan. Het registratieteken moet goed zichtbaar zijn en voldoen aan de wettelijke afmetingen zoals omschreven in hoofdstuk 8 van het BPR. De RDW geeft hierover meer informatie.
- De motor moet technisch in orde zijn, zodat die geen overlast veroorzaakt door rook of walm. Er mag geen gevaar bestaan voor brand of ontploffing.
- Op de uitlaat van de motor moet een goed werkende geluidsdemper zitten conform de geldende wet- en regelgeving betreffende geluidshinder.
- De stuurinrichting moet deugdelijk en doelmatig zijn.
- Het vaartuig moet een motor onderbrekingsknop (dodemansknop) hebben. De knop zorgt ervoor dat de motor automatisch afslaat als de bestuurder onwel wordt of overboord valt.
- Voor iedere opvarende moet er een reddingsvest binnen handbereik zijn.
- Een gebruiksklaar en (om de twee jaar) gekeurd brandblusapparaat moet aan boord zijn.
- Aan boord moet het vaarbewijs van de schipper, het registratiebewijs van het vaartuig en het BPR (mag digitaal) zijn. Het BPR hoeft niet aan boord te zijn van een klein open schip.
- Voor het geven van geluidsseinen moet een geschikte scheepstoeter of hoorn aan boord zijn.
- Het is ook verstandig om een peddel en een gebruiksklaar anker van het juiste type en gewicht aan boord te hebben.

Op www.varendoejesamen.nl vindt u een speciale folder over inventaris aan boord.

Kaart met snelvaargebieden

Op het water geldt voor snelle motorboten een landelijke maximumsnelheid van 20 kilometer per uur, tenzij verkeerstekens op de wal en officiële waterkaarten iets anders aangegeven. Houd er rekening mee dat in bepaalde vaar- en natuurgebieden lagere maximum vaarsnelheden kunnen gelden. Een kaart met snelvaargebieden kunt downloaden op www.varendoejesamen.nl. Op deze kaart is aangegeven:

- Welke snelheden er voor de verschillende vaargebieden gelden.
- Waar u mag waterskiën.
- In welke zones u snel mag varen met een waterscooter.

Langzamer varen dan 20 kilometer per uur

De bestuurder van een snelle motorboot moet voorkomen dat andere watergebruikers worden gehinderd of in gevaar worden gebracht. In onderstaande gebieden moeten snelle motorboten hun snelheid (aanzienlijk) beperken:

- Binnen een afstand van 20 meter uit de oever, tenzij borden iets anders aangeven.
- Binnen een afstand van 50 meter van een zwemplek of aanlegplaats.
- In de buurt van wedstrijden, waterfeesten, demonstraties of soortgelijke gebeurtenissen.
- Bij zicht minder dan 500 meter (bijvoorbeeld mist of regen).
- In een haven.
- 's Nachts (tenzij er een officiële ontheffing is).
- Binnen een afstand van 100 meter van haveningangen.
- In de nabijheid van pontveren.

Spelregels voor snelle motorboten

- Houd rekening met andere recreanten – ook zwemmers – die van het water willen genieten en voorkom hinderlijke golfslag.
- Houd rekening met de beroepsvaart. In het bijzonder met de golfslag en zuiging die deze schepen kunnen veroorzaken, en de grote dode hoek van soms 350 meter.
- Houd u aan de toegestane vaarsnelheid.
- Vermijd conflicten, houd de sfeer op het water goed.
- Spaar natuur en milieu.
- Laat uw boot alleen te water waar het mag, en houd daarbij rekening met passerende schepen.
- Ken de reglementen en pas ze toe.
- Zorg voor de voorgeschreven veiligheidsuitrusting aan boord.
- Elk vaartuig dient, in ieders belang, goed verzekerd te zijn.
- Houd uw registratiebewijs, vaarbewijs en legitimatiebewijs binnen handbereik.
- Gebruik uw verstand, niet uw PK's.

Het scheepvaartverkeer kent lage ongevalcijfers! Werk mee om dat zo te houden. Goede vaart!

Snel varen is geweldig, maar te hard varen, snel varende jeugd en waterscooters staan vaak in de 'Top 10 ergernissen op het water'. Snelvaarders hebben helaas niet overal een goede naam. Geef zelf het goede voorbeeld en neem de spelregels goed in acht!

Handhaving regels

Vaarwegbeheerders als Rijkswaterstaat, het KLPD en de Zeehavenpolitie handhaven de regels op de grotere rijkswaargewegen. Provincies, waterschappen en de regionale politie doen dat op regionale en lokale vaargewegen. Ze letten vooral op vaargedrag, vaarbewijzen en alcoholgebruik. Buitengewone opsporingsambtenaren zijn bevoegd om bij overtreding boetes uit te delen. De politie houdt ook alcoholcontroles.

Tips voor de recreatievaart

1. Goed voorbereid op reis

Neem actuele vaarkaarten van de wateren waar u gaat varen mee aan boord. Blijf op de hoogte van de weersverwachtingen en vaar niet bij slecht zicht of in het donker als het niet nodig is. Zorg dat bij slecht weer alles zeevast staat.

2. Dode hoek beroepsvaart

Beroepsschippers kunnen u soms niet zien door de dode hoek voor hun schip. Die kan maar liefst 350 meter zijn. Ofwel, drie voetbalvelden achter elkaar! Pas uw koers en snelheid zo aan dat u buiten de dode hoek blijft. Het biedt geen garantie, maar als u de stuurhut van het schip kunt zien, moet de schipper u ook kunnen zien!

3. Duidelijke koers

Laat met uw koers duidelijk zien wat u van plan bent. Steek het vaarwater of de vaargeul zo snel mogelijk over. Dat doet u door zoveel mogelijk in een rechte lijn van de ene naar de andere kant te varen. Houd in een vaargeul, kanaal of rivier zoveel mogelijk de stuurboordwal aan en kijk regelmatig achterom. Vaar niet in het midden van het vaarwater.

4. Regels blauwe bord

Wanneer een schip een blauw bord met wit flikkerlicht voert, passeer dan bij voorkeur aan de zijde van het blauwe bord. Uiteraard als de verkeerssituatie zich daarvoor leent. Denk vooruit, zodat u snel kunt reageren. Op www.varendoejesamen.nl vindt u een speciale folder over het blauwe bord.

5. Vaart minderen

Minder tijdig vaart, zodat andere schepen geen last hebben van uw hek- en boeggolven.

6. Marifoon

Als u een marifoon heeft, bent u verplicht om die uit te luisteren. Vaar daarom met de marifoon aan (kanaal 10) en gebruik deze om gevaarlijke situaties te voorkomen. In marifoonblokgebieden, zoals bij verkeersposten, sluizen en bruggen, gelden de aangewezen marifoonkanalen.

7. Attentiesein bij gevaar

Wijs andere schepen op gevaar door een lange stoot op de hoorn te geven.

8. Geef beroepsvaart de ruimte

Vaar zoveel mogelijk aan de stuurboordkant van het vaarwater en blijf uit de buurt van de beroepsvaart. Geef beroepsvaart vooral de ruimte bij bochten en havens!

9. Zien en gezien worden

Wees altijd goed zichtbaar en zorg dat u vrij om u heen kunt kijken en de geluidssignalen van andere vaartuigen goed kunt horen.

10. Vlot en veilig in de sluis

Zorg dat u in een sluis aan bakboord en stuurboord kunt afmeren. Plaats daarom stootkussens en voldoende landvasten aan weerszijden van uw vaartuig, voordat u een sluis in vaart. Als u moet wachten voor de sluis, blijf dan niet onnodig rondjes varen of midden voor de sluis wachten (andere schepen kunnen daar last van hebben), maar leg aan bij een wachtplaats. Vaar in volgorde van aankomst de sluis in en sluit goed aan.

Wat te doen bij grote problemen of een calamiteit?

Bel in levensbedreigende situaties altijd 112. In alle overige gevallen, zoals bij probleemsituaties op de vaarweg of bij gevaar voor het watermilieu, kunt u contact opnemen met de volgende verkeersposten (24 uur bereikbaar):

- Op het IJsselmeer en de Veluwerandmeren: de Centrale Meldpost IJsselmeergebied via marifoonkanaal 1 of 0320-261111.
- In de regio Zuid-Holland: de verkeerspost Dordrecht via marifoonkanaal 71 of 0800-0236200.
- In de regio Noord-Holland: de verkeerspost Schellingwoude via marifoonkanaal 60 of 020-6946161.
- In de regio Utrecht: de verkeerspost Wijk bij Duurstede via marifoonkanaal 60 of 0343-595111.
- In de regio Oost-Nederland: de verkeerspost Nijmegen via marifoonkanaal 64 of 024-3435610 of de verkeerspost Tiel via marifoonkanaal 64 of 0344-619672.
- In Zeeland voor de Oosterschelderegio: de verkeerspost Wemeldinge via marifoonkanaal 68 of telefoonnummer 0113-622110.
Voor de Westerschelderegio: de verkeerspost Vlissingen via marifoonkanaal 14 of telefoonnummer 0118-424790.
- In Limburg en Noord-Brabant: het Nautisch Centrum in Heel op telefoonnummer 0800-0341.

Deze brochure is uitgegeven in het kader van het project 'Varen doe je samen!' en is onderdeel van een serie over 'veilig varen'. Op www.varendoejesamen.nl zijn de overige brochures en de informatieve knooppuntenboekjes te vinden. In deze boekjes worden ruim 100 knelpunten beschreven waar beroeps- en recreatievaart het vaarwater delen. Ook kunt u er de kaart met alle snelvaargebieden in Nederland downloaden.

Voor vragen over de vaarweg kunt u – zeven dagen per week van 's ochtends 06:00 uur tot 's avonds 22:30 uur – gratis bellen met de Landelijke Informatielijn van Rijkswaterstaat: 0800-8002.